

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

XX, nar. **XX**,

bytem **XX**

zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Císařem,

se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2

proti

žalovanému

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO,

Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 4. 2016, č. j. MV-143883-4/SO-2015,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje **XX**

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 15. 4. 2016, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 8. 2015, č.j. OAM-21598-40/TP-2013, jímž byla zamítnuta její žádost o vydání povolení k trvalému pobytu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že v řízení vedoucím k vydání napadeného rozhodnutí byla zvláště závažným způsobem porušena ustanovení o řízení před správním orgánem. Tato pochybení jsou takové intenzity, že sama o sobě jsou způsobilá přivodit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Samo rozhodnutí je pak v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Správní orgán při posuzování žádosti účastníka řízení nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s ust. § 3 správního řádu. Rozhodnutí správního orgánu porušuje dle názoru účastníka řízení rovněž ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť není řádně odůvodněno, zejména ve vztahu k přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Z toho vyplývá rovněž porušení ve vztahu k ust. § 2 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán nedbal řádně oprávněných zájmů účastníka řízení a jím přijaté řešení neodpovídá okolnostem případu.
3. Dále žalobkyně namítala, že odvolací správní orgán v rozporu se svou zákonnou povinností nevypořádal žalobkyni řádně uplatněné odvolací námitky.
4. Žalobkyně rovněž uvedla, že způsob, jakým správní orgán postupoval při posuzování jejího případu, je postupem jednak nepředvídatelným a rovněž tak nepřiměřeně formalistickým. Správní orgán se zaměřil při posuzování případu účastníka řízení na ust. § 66 odst. 1 písm. a), kdy uvedl, že pro dané případy je možné udělení povolení k trvalému pobytu cizinci, který je manželem azylanta, pokud manželství vzniklo před vstupem na území a právě pouze pro tento případ. To však jednoznačně není pravda a jedná se o nepřípustné zužování podmínek pro udělení pobytového oprávnění podle daného zákonného ustanovení. Zde žalobkyně poukázala na návěst daného zákonného ustanovení, kde zdůraznila slovíčko **zejména**. Povolení k trvalému pobytu podle tohoto ustanovení je možné z humanitárních důvodů a dále je vymezeno, o které případy se zejména jedná. Jedním z takových modelových případů je přiznání povolení k trvalému pobytu manželu azylanta, pokud jejich manželství vzniklo před vstupem na území, což je však jen modelový případ.
5. Podle názoru žalobkyně pokud existují prokazatelné humanitární důvody, pak je zcela bez významu, zda manželství vzniklo před vstupem na území nebo po takovém vstupu, resp.

zda vůbec vzniklo. Správní orgán postupoval nesprávně, pokud se zaměřil a své rozhodnutí odůvodnil čistě a pouze tím, že manželství žalobce a jejího manžela vzniklo až po vstupu na území. Ustanovení pod písm. a) daného zákonného ustanovení je pouze modelovým příkladem. Je pak na místě zkoumat, zda neexistují humanitární důvody odůvodňující udělení povolení k trvalému pobytu. Matka dvou nezletilých, téměř batolecích dětí, manželka azylanta, kterému hrozí v případě návratu do vlasti smrt, a která byla na území domovské vlasti již kvůli svému manželu pronásledována, jistě představuje takový výjimečný důvod pro udělení povolení k pobytu z humanitárních důvodů.

6. Konečně žalobkyně poukázala na to, že postup správního orgánu jde zcela proti základním zásadám činnosti správních orgánů a zcela evidentně má účastníka řízení mylnými a zavádějícími informacemi. Správní orgány obou stupňů nabádají žalobkyni a vytýkají jí nesprávný postup při podávání žádosti, kdy se pozastavují nad tím, že podala žádost o trvalý pobyt na základě zmíněného zákonného ustanovení, na místo toho, aby podala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu, na jehož udělení má nárok. Po té, co žalobkyně podala v dobré víře v tyto instrukce žádost o povolení dlouhodobého pobytu, byla její žádost zamítnuta. Takový postup správního orgánu je ve vztahu k účastníku řízení zcela zjevně zavádějící, navíc správní orgán tímto konstatováním v podstatě odůvodňuje zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. Správní orgán tedy má účastníka řízení a rozhoduje v rozporu se zásadou legitimního očekávání.
7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, jmenovitě jeho část III., a navrhla zamítnutí žaloby.
8. Při jednání soudu dne 17. června 2020 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupce žalobkyně navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Pověřená zástupkyně žalované navrhla zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

9. Městský soud v Praze ze správního spisu konstatoval, že žalobkyně podala dne 16. 10. 2013 žádost o povolení k trvalému pobytu s odkazem na ust. § 66 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ke své žádosti přiložila jednak kopii oddacího listu vystaveného Úřadem městské části Praha – Modřany dne 5. 10. 2013, podle něhož tohoto dne uzavřela manželství s panem XX, nar. XX, a jednak kopii cestovního dokladu pana XX, vydaného dne XX Ministerstvem vnitra České republiky, podle něhož je pan XX uprchlíkem.
10. Ze spisu dále vyplývá, že v rámci řízení o žádosti byl dne 25. 11. 2014 proveden výslech žalobkyně, která uvedla, že do České republiky přicestovala v roce 2007, asi v roce 2009 odjela a znovu přijela v roce 2013 za manželem. Manžel pobývá v České republice jako azylant. S manželem se seznámila v roce 2007, brali se v roce 2013. O trvalý pobyt žádá žalobkyně z důvodu spojení s rodinou, její manžel nemůže zpět do Ruska a žalobkyně rovněž ne, z politických důvodů. Při dalším výslechu dne 5. 2. 2015 žalobkyně zdůraznila, že jejímu manželovi byl azyl udělen z politických důvodů, proto se nemůže vrátit do Ruska, hrozilo by mu nebezpečí od tajné policie. V Rusku by proto nemohli žít společně jako rodina.

11. Dne 5. 2. 2015 byl proveden rovněž výslech pana XX, který uvedl, že s manželkou se seznámil v roce 2007, v té době ještě trvalo jeho předchozí manželství, ale pouze formálně. Rozvedl se v roce 2013 a v tomtéž roce proběhla svatba se žalobkyní. S manželkou a dcerou žijí na společné adrese. Poukázal na to, že mu byl udělen politický azyl, nemůže se vrátit do Ruska, v Čečensku je to ještě horší. Ani žalobkyně se proto nemůže vrátit do Ruska, protože tam byl nemohli žít pohromadě jako rodina.
12. Ministerstvo vnitra vydalo dne 14. 8. 2016 rozhodnutí č. j. OAM-21598-40/TP-2013, jímž žádost žalobkyně zamítlo. Správní orgán I. stupně vycházel z toho, že skutečnosti uvedené žalobkyní lze nejbližší podřadit pod ust. § 66 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, avšak že žalobkyně v průběhu řízení neuvedla takové skutečnosti, jež by představovaly vážný humanitární důvod pro udělení trvalého pobytu.
13. Proti tomuto rozhodnutí brojila žalobkyně odvoláním, o němž rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 15. 4. 2016.
14. Městský soud v Praze přezkoumal toto rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
15. Především soud neakceptoval úvodní žalobní námitku o tom, že v řízení vedoucím k vydání napadeného rozhodnutí byla zvláště závažným způsobem porušena ustanovení o řízení před správním orgánem a že tato pochybení jsou takové intenzity, že sama o sobě jsou způsobilá přivodit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Tato tvrzení jsou totiž zcela nekonkrétní a žalobkyně nijak nevyložila, jak mělo k porušení ustanovení o řízení dojít.
16. Rovněž tak musel soud odmítnout námitku, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud má naopak za to, že jak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak rozhodnutí žalované jsou zcela přezkoumatelná, když je z nich nesporně seznatelné, v jaké věci jimi bylo rozhodnuto a jak bylo rozhodnuto, jakož i z jakých skutečností správní orgány vycházely, jakým způsobem je vyhodnotily, podle jakých zákonných norem rozhodovaly a jakými úvahami ke svým závěrům dospěly.
17. Nedůvodná je rovněž námitka, že správní orgán při posuzování její žádosti nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s ust. § 3 správního řádu. Z odůvodnění rozhodnutí jak správního orgánu I. stupně, tak i žalované je zřejmé, že správní orgány vycházely z těch skutečností, které byly v průběhu správního řízení zjištěny, přičemž zdrojem těchto informací byla především sama žalobkyně, jež byla v řízení dvakrát vyslechnuta, a též její manžel. V žalobě ostatně žalobkyně neuvedla ani nic o tom, jaké jiné skutečnosti snad byly opomenuty, resp. by měly být zjištěny a v čem tedy považuje skutkový stav za nespolehlivě zjištěný.
18. Soud dále neshledal důvodnou námitku toho, že žalovaná v rozporu se svou zákonnou povinností nevypořádala žalobkyní řádně uplatněné odvolací námitky. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je naopak zřejmé, že žalovaná se zabývala všemi námitkami v odvolání, s tím, že jejich podstatou byla především polemika se hodnocením zjištěných skutečností a se závěry, k nimž správní orgán I. stupně dospěl. Podle názoru soudu žalovaná vyložila, proč závěry správního orgánu I. stupně pokládá za věcně správné a za zákonné. Konec konců žalobkyně v žalobě nijak nekonkretizovala ty odvolací námitky, které podle jejího mínění nebyly vypořádány.

19. Městský soud pak neakceptoval ani žalobní bod, v němž žalobkyně polemizovala s interpretací a aplikací ust. § 66 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
20. Podle citované normy *povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá z humanitárních důvodů, zejména je-li manželem azylanta a manželství vzniklo před vstupem azylanta na území.*
21. Žalobkyně uvedla, že správní orgán se zaměřil při posuzování jejího případu na ust. § 66 odst. 1 písm. a), kdy uvedl, že pro dané případy je možné udělení povolení k trvalému pobytu cizinci, který je manželem azylanta, pokud manželství vzniklo před vstupem na území a právě pouze pro tento případ. Takový přístup je však nepřijatelným zužování podmínek pro udělení pobytového oprávnění podle daného zákonného ustanovení, protože zákon zde v návěsti užívá slovo „zejména“. Povolení k trvalému pobytu podle této normy je proto možné z humanitárních důvodů, přičemž je dále příkladmo vymezeno, o jaké situace se zejména jedná. Je-li jedním z takových modelových případů přiznání povolení k trvalému pobytu manželů azylanta, pokud jejich manželství vzniklo před vstupem na území, není tím vyloučeno, že existují i jiné humanitární důvody. Pak je ale zcela bez významu, zda manželství vzniklo před vstupem na území nebo po takovém vstupu, resp. je bez významu, zda vůbec vzniklo. Správní orgán postupoval nesprávně, pokud se zaměřil a své rozhodnutí odůvodnil čistě a pouze tím, že manželství žalobkyně a jejího manžela vzniklo až po vstupu na území. Ustanovení pod písm. a) daného zákonného ustanovení je ale pouze modelovým případem, jakýmsi vodítkem, které by mělo postup správního orgánu zjednodušit. Je pak na místě zkoumat, zda neexistují humanitární důvody odůvodňující udělení povolení k trvalému pobytu - matka dvou nezletilých, téměř batolecích dětí, manželka azylanta, kterému hrozí v případě návratu do vlasti smrt, a která byla na území domovské vlasti již kvůli svému manželovi.
22. Městský soud v této věci konstatuje, že správní orgán I. stupně sice ve svém rozhodnutí uvedl, že žádost posuzoval ve vztahu k ust. § 66 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, avšak nelze souhlasit se žalobkyní v tom, že by zamítnutí žádosti žalobkyně *odůvodnil čistě a pouze tím, že manželství žalobkyně a jejího manžela vzniklo až po vstupu na území.* Takové konstatování se v odůvodnění rozhodnutí Ministerstva vnitra nenachází, naopak je z něj zřejmé, že správní orgán se osobní a rodinnou situací žalobkyně zabýval podstatně širěji, než jen v mezích citované normy – k tomu blíže argumentace Ministerstva vnitra na straně 4 a 5 rozhodnutí ze dne 14. 8. 2015. Správní orgán I. stupně tedy byl obeznámen se situací žalobkyně a se skutečnostmi, které podle jejího názoru zakládají existenci humanitárních důvodů pro povolení trvalého pobytu bez podmínky předchozího pobytu na území. Je však nutno poukázat na to, že správní orgán I. stupně zcela příhodně uvedl, že v řízení o takové žádosti se velkou měrou uplatní jeho diskreční pravomoc. Následně pak konstatoval, že případy, pro které lze udělit trvalý pobyt z důvodů hodných zvláštního zřetele či humanitárních důvodů musí být vždy odůvodněny skutečnostmi určitým způsobem výjimečnými či za daných okolností naléhavě vyžadujícími udělení trvalého pobytu cizinci na území. Uzavřel pak s tím, že žalobkyně neuvedla důvody, které by přímo souvisely s jakoukoliv nutností či naléhavou potřebou žalobkyně získat na území České republiky trvalý pobyt.
23. Žalovaná pak tyto závěry Ministerstva vnitra aprobovala a setrvala na tom, že žalobkyně žádné důvody hodné zvláštního zřetele neuvedla. Závěrem pak poukázala na to, že žalobkyně nenamítala žádná pochybení ve zjištěném stavu věci, ale domáhala se jiného posouzení svých důvodů v žádosti, resp. namítala jejich nesprávné posouzení.

V provedených důkazech nebyl shledán žádný důvod naléhavě závažný či tak zvláštní, aby odůvodnil potřebu řešení pobytové situace žalobkyně vydáním povolení k trvalému pobytu.

24. Městský soud se s těmito závěry žalované, resp. správního orgánu I. stupně zcela ztotožnil. Žalobkyně sice namítala nesprávná či neúplná skutková zjištění, avšak v žalobě neuvedla nic konkrétního o tom, v čem by měl být skutkový stav věci zjištěn nesprávně nebo neúplně. Její žalobní argumentace pak je v podstatě polemikou s tím, jak správní orgány zjištěné skutečnosti vyhodnotily, resp. jak je podle názoru žalobkyně měly vyhodnotit tak, aby žádosti žalobkyně mohly vyhovět. Závěry, k nimž správní orgány dospěly, jsou však výsledkem jejich správního uvážení, které nepodléhá přezkumu soudem – s výjimkou toho, zda takové uvážení bylo provedeno, zda vyhází ze zjištěných skutečností a zda bylo provedeno v souladu s pravidly logického rozvažování. Ani v tomto směru soud žádné pochybení ze strany žalované neshledal.
25. Konečně žalobkyně vznesla v žalobě námitku, že správní orgány mátlý žalobkyni mylnými a zavádějícími informacemi, když jí naznačily, že svou pobytovou situaci měla řešit formou žádosti o dlouhodobý pobyt, přičemž však právě taková žádost žalobkyně byla následně zamítnuta.
26. Soud k tomu konstatuje, že v obecné rovině - tedy i mimo sféru regulace pobytu cizinců na území České republiky - je na místě, aby správní orgán přiměřeně poučil účastníka řízení o tom, jakým vhodným právním způsobem by mohl řešit svou situaci. To lze dovodit z obecných zásad správního řízení podle ust. § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. ve znění pozdějších předpisů. Správní orgány tedy nepochybily, pokud žalobkyni poučily o tom, že její situaci lze řešit nikoliv mimořádným způsobem podle ust. § 66 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ale že přiléhavějším se jeví postup podle ust. § 42 odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy formou žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Nicméně i tento postup spočívá v podání žádosti, které může i nemusí být ze strany orgánů veřejné moci vyhověno v závislosti na tom, zda žadatel splňuje zákonné podmínky. Skutečnost, že žalobkyně nebyla později úspěšná se svou žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území, tedy není vadou postupu při rozhodování o její žádosti podle § 66 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť tam byly posuzovány jiné skutečnosti. Pokud totiž žalobkyně tuto chtěla tuto svou žalobní námitku podpořit předložením kopie rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 31. 3. 2016, č. j. MV-12034-6/OAM.2016, nezbyvá než poukázat na to, že tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podaná nikoliv podle ust. § 42a odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jak doporučovala žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale podle ust. § 42a odst. 6 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy s odkazem na jiné skutečnosti, než které jsou relevantní podle odst. 7 písm. a).

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žádná ze žalobních námitek nebyla důvodná, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

28. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně úspěch ve věci neměla a žalované žádné náklady nad rámec její činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. června 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.

předseda senátu